

Statenstuk 2020-926

Benoeming leden Raad van Advies Noordelijke Rekenkamer

Voorgestelde behandeling:

- Provinciale Staten op 20 mei 2020

Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 9 maart 2020, kenmerk 11/SG/202000763

Behandeld door de heer L.K. Dwarshuis, telefoonnummer (0592) 36 51 87

Inleiding

De Noordelijke Rekenkamer

Provinciale staten van Fryslân, Groningen en Drenthe voeren gezamenlijk één rekenkamer: de Noordelijke Rekenkamer. In de gemeenschappelijke regeling Noordelijke Rekenkamer (GR NRK) hebben de Provinciale Staten afspraken gemaakt over de organisatiewijze, de positie van de rekenkamer en de bestuurlijke verhoudingen tussen rekenkamer en Provinciale Staten, voor zover de Provinciewet deze niet regelt. De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan en heeft een onafhankelijke positie.

Raad van Advies

In de regeling is voorzien in de instelling van een Raad van Advies. De Raad van Advies (RvA) bevordert uniforme besluitvorming in de Staten, doet suggesties aan het college van de NRK ten behoeve van het onderzoeksprogramma, adviseert over de begroting en adviseert rondom publicatie van rapporten. In het geval van vacatures binnen het college van de Rekenkamer doet de RvA een voordracht aan de drie Staten, zodat de Staten gelijklopende besluiten kunnen nemen.

De RvA bestaat uit negen leden. Provinciale Staten benoemen elk uit hun midden drie leden. Provinciale Staten van Drenthe hebben op 29 mei 2019 mevrouw G.J. Dijkers (SP) en de heren J.J. Moes (VVD) en N.A. Uppelschoten (PVV) tot leden van de Raad van Advies benoemd. De leden van de RvA vertegenwoordigen de Provinciale Staten van hun eigen provincie richting de Noordelijke Rekenkamer, zonder last (GR NRK, artikel 21 lid 3).

Wetgeving en afspraken rondom benoemingen

Wanneer vacatures binnen het college van de Noordelijke Rekenkamer ontstaan benoemen de Staten van Fryslân, Groningen en Drenthe nieuwe collegeleden, conform Provinciewet artikel 79c. In de gemeenschappelijke regeling Noordelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de RvA een sollicitatiecommissie instelt en een voordracht tot benoeming doet aan de drie Staten (art. 7). Voorafgaand aan een benoeming of herbenoeming pleegt de raad van advies, overeenkomstig artikel 79c, vijfde lid, van de Provinciewet, namens Provinciale Staten overleg met de leden van het college en de directeur-secretaris van de Noordelijke Rekenkamer (art. 8, lid 2). Het mandaat voor de voordracht ligt bij de RvA.

Selectieprocedure

Door ontstane vacatures in het college van de NRK heeft de RvA op 6 juni 2019 een selectiecommissie geformeerd. De selectiecommissie van de Raad van Advies bestond uit de heer J.H. Mastenbroek (voorzitter, Groningen), mevrouw L.J.A.J. van den Broek (Fryslân) en de heer N.A. Uppelschoten (Drenthe). Waarnemend collegevoorzitter de heer J. van der Bij en directeur L. Schaap waren betrokken bij het proces als adviseurs van de selectiecommissie. De selectiecommissie heeft, na selectie en gesprekken, een concept-voordracht aan de Raad van Advies gedaan voor een nieuwe voorzitter van het college van de Noordelijke Rekenkamer. De Raad van Advies heeft op 10 oktober 2019 de concept-voordracht besproken en na zorgvuldige afweging unaniem besloten tot voordracht. De voordracht werd gedragen door het college en de directeur van de NRK.

Stemming en vervolg

De Staten van Groningen en de Staten van Drenthe hebben in hun vergadering van 18 december 2019 unaniem ingestemd met de voordracht. Ondanks de unanieme voordracht van de Raad van Advies hebben Provinciale Staten van Fryslân de voordracht op 22 januari 2020 afgewezen.

Omdat de voorgedragen kandidaat niet de steun van de Staten van Fryslân kreeg en derhalve niet is benoemd, is de Raad van Advies op 29 januari bijeengekomen om de ontstane situatie te bespreken. Zeven leden van de RvA waren aanwezig. De heer Uppelschoten en mevrouw Van den Broek waren verhinderd.

Terugtrekken voorzitter

Ter vergadering heeft de voorzitter van de Raad van Advies, de heer Mastenbroek, aangegeven het afwijzen van de voordracht te zien als een motie van wantrouwen tegen de RvA en tegen zichzelf als voorzitter. Daarom treedt hij terug als voorzitter van de RvA.

Impasse en terugtrekken leden RvA

De Raad van Advies concludeert dat zich een impasse voordoet nu geen uniforme besluitvorming heeft plaatsgevonden. De RvA is van mening dat zij de impasse niet zelf kan doorbreken en onderkent de ernst van de situatie, die ook schadelijk is voor het aanzien van de Noordelijke Rekenkamer. De aanwezige leden namens Groningen en Drenthe hebben daarop aangegeven terug te treden als lid van de RvA. Dit zijn mevrouw G.J. Dijkers en de heren J.J. Moes, M.K.R. Miesen en L.E.J. van der Laan. Na de vergadering heeft de heer Uppelschoten aangegeven zijn lidmaatschap van de Raad van Advies te willen continueren.

Door het aftreden van vijf leden, heeft de Raad van Advies nog vier leden. Het quorum voor het openen van een vergadering van de RvA is vastgesteld op vijf leden.¹ Op dit moment kan de RvA geen nieuwe vergaderingen houden.

Vervolg

De Raad van Advies heeft op 29 januari ook mogelijke oplossingsrichtingen besproken, waaronder de mogelijkheid om de hulp van de commissarissen van de Koning in te schakelen.

De positie van de commissarissen van de Koning is normaliter terughoudend. Het rapport van Berenschot, getiteld "Governance van de Noordelijke Rekenkamer. Adviesrapport over taken, rollen en verantwoordelijkheden" (Statenstuk 2016-758, bijlage blz. 24) zegt hierover:

De CdK's zijn immers niet alleen voorzitter van PS, maar ook van GS. Wel kan het zo zijn dat CdK's op grond van artikel 175 van de Provinciewet van mening zijn een interventie te moeten plegen ten aanzien van de NRK. Wij adviseren hierbij een terughoudende opstelling van de CdK's. De Programmaraad [nu Raad van Advies] en de Presidia zijn immers al een vertegenwoordiging van PS waar het de NRK betreft. Enkel wanneer het voortbestaan van de NRK bedreigd wordt, kunnen wij ons voorstellen dat de CdK's acties ondernemen op grond van artikel 175.

De RvA heeft de ontstane situatie voorgelegd aan de commissarissen van de Koning van Fryslân, Groningen en Drenthe.

De commissarissen hebben elk met hun Presidium overlegd. De commissarissen hebben de presidia voorgesteld opnieuw leden te benoemen in de Raad van Advies, zodat de raad weer kan functioneren. Zodra de RvA weer voltallig is, volgt een gesprek tussen de RvA en de drie commissarissen over de te volgen werkwijze voor de benoeming van collegeleden van de NRK.

¹ Reglement van Orde van de raad van advies Noordelijke Rekenkamer, artikel 6, lid 1.

Het Presidium van Drenthe heeft ingestemd met het voorstel van de commissarissen.

Het Presidium is van mening dat, alvorens de RvA (opnieuw) van start kan gaan, de leden mandaat en daarmee het vertrouwen dienen te krijgen van hun respectievelijke Staten.

Het Presidium spreekt het vertrouwen uit in de Statenleden Dijkers, Moes en Uppelschoten.

Mevrouw Dijkers en de heer Moes hebben aangegeven opnieuw te willen toetreden tot de RvA.

Daarom is het voorstel de volgende leden te benoemen tot lid van de RvA:

- mevrouw G.J. Dijkers (SP);
- de heer J.J. Moes (VVD).

Advies

Het vertrouwen uit te spreken in de volgende Statenleden als lid van de RvA:

- mevrouw G.J. Dijkers (SP);
- de heer J.J. Moes (VVD); en
- de heer N.A. Uppelschoten (PVV).

En dientengevolge de volgende leden te benoemen tot lid van de RvA:

- mevrouw G.J. Dijkers (SP); en
- de heer J.J. Moes (VVD).

Beoogd effect

De Drentse Staten zijn op deze wijze vertegenwoordigd in de RvA van de Noordelijke Rekenkamer.

Argumenten

Met de benoeming van twee leden, hebben Provinciale Staten weer drie leden in de RvA zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. Met een functionerende RvA hebben de Staten van Drenthe een georganiseerd afstemmingsoverleg met de Staten van Groningen en Fryslân over NRK-aangelegenheden en heeft het college van de Noordelijke Rekenkamer een aanspreekpunt voor de Staten.

Uitvoering

Tijdsplanning

n.v.t.

Monitoring en evaluatie

n.v.t.

Extern betrokkenen

Provinciale Staten van Fryslân
Provinciale Staten van Groningen
Bestuur van de Noordelijke Rekenkamer

Communicatie

n.v.t.

Assen, 9 maart 2020

Kenmerk: 11/SG/202000763

Provinciale Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 9 maart 2020, kenmerk 11/SG/202000763;

gelet op de gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer 2016, artikel 21:

BESLUITEN:

de leden mevrouw G.J. Dijkers (SP) en de heer J.J. Moes (VVD) te benoemen tot leden van de Raad van Advies van de Noordelijke Rekenkamer.

Assen, 20 mei 2020

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier